

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

BESLUT
2016-10-17

Diarienummer
511-39952-2013
Dossienummer
1460-2217

Sida
1(8)

Naturavdelningen
Tord Wennerblom
010-224 54 55

Beslut om bildande av naturreservatet Rumpesjön i Bengtsfors kommun

Innehåll

Beslut om bildande m.m.

Syftet med naturreservatet

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Beslut om föreskrifter

Ärendets handläggning

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Upplysningar

Ersättningstalan

Kungörelse

Hur man överklagar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta

Bilaga 2. Översiktskarta

Bilaga 3. Skötselplan

Bilaga 4. Sakägarförteckning

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Naturreservatet Rumpesjön
NVR ID:	2041556
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Bengtsfors
Ungefärlig mittpunkt:	N 6535320, E 351600 SWEREF99
Lägesbeskrivning:	Ca 6 km öster om Dals Långed
Fastigheter och ägare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)
Nyttjanderättsinnehavare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)
Areal (ha):	22 hektar
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
Naturgeografisk region:	Dalslands kuperade skogslandskap

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Rumpesjön.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen utser Väst kuststiftelsen som förvaltare av naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv såtillvida att Pilgrimsledens sträckning genom naturreservatet underhålls.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Området har hög grad av orördhet. Livsmiljön är värdefull såtillvida att den bedöms ha god förutsättning att hysa rödlistade arter. Områdets höga naturvärden påverkas negativt av skogsbruk, genom att avverkningar och andra skogsbruksåtgärder kan förändra och påverka mikroklimat, beskuggning, ljus- och näringsförhållanden samt att förekomsten av gamla träd, död ved och andra livsmiljöer minskar påtagligt.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg.
3. Anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
4. Anordna upplag.
5. Borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.
6. Avverka eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande.
7. Ta bort, flytta eller upparbeta dött träd, buskar eller vindfälle, annat än vid röjning av vandringsled.
8. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel. Föreskriften utgör inget hinder för kalkning av Rumpesjön från luftfarkost varvid kalkdamm ofrivilligt kan hamna i naturreservatet.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap. 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar uppförs/anläggs och att följande åtgärder vidtas.

1. Naturreservatet märks ut i terrängen
2. Pilgrimsleden markeras samt informationstavlor sätts upp enligt karta i bilaga 1.
3. Undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fällt vilt med s.k. älghugare, fyrhjuling eller motsvarande om jakt är tillåten.

2. Utplantera växt- eller djurart.

Föreskrifter enligt C 1 ovan gäller inte när förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.

Ärendets handläggning

Ärendet initierades genom en intresseanmälan inom ramen för Kometprogrammet i Dalsland 2010-2014. Överenskommelse om intrångsersättning har tecknats med fastighetens ägare.

Sune Wernby har, som berörd mark- och sakägare, förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Bengtsfors kommun, SGU och Skogsstyrelsen.

Skanova, Vattenfall Eldistribution AB, Västkuststiftelsen, LRF Västra Götaland, Naturskyddsföreningen Skogsdal, Dalslands miljökontor samt ägarna till grannfastigheterna har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Yttranden har inkommit från Bengtsfors kommun, Skogsstyrelsen, Skanova, SGU, Vattenfall Eldistribution AB och Dalslands miljönämnd. SGU har i sitt yttrande bidragit med uppgifter om geologin i naturreservatet och skötselplanen har kompletterats i detta avseende. Dalslands miljönämnd upplyser om att Rumpesjön regelbundet kalkas mot försurning med hjälp av helikopter. Kalkdamm kan då hamna i strandzonen och att det därför i beslutet om naturreservat bör anges att kalkning är acceptabel om den sker med försiktighet. Med anledning av miljönämndens påpekande har föreskriften A8 förtydligats. I övrigt är samtliga positiva till naturreservatet eller har inget att erinra.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Beskrivning av naturreservatet

Naturreservatet domineras av hällmarkstallskog, men här finns också lövbevuxna rasbranter, sumpskog och barrblandskog. Frånvaron av modernt skogsbruk är påfallande och något skogsbruk har enligt markägaren inte ägt rum på "mansåldrar". På 1970-talet gjorde markägaren borrhårar i några av tallarna som då visade sig vara minst 200 år gamla. Förekomsten av död ved i olika nedbrytningsstadier är mycket god. Förutsättningarna för att området hyser en rad signalarter, och även en del rödlistade arter, är mycket goda. Genom naturreservatets nordligaste del löper Pilgrimsleden, den i Dalsland mest kända vandringsleden.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmässiga

och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser.

Naturreseptatet ligger inom riksintresse för friluftsliv MB 3:6 (Dalslands sjö- och kanalsystem) respektive rörligt friluftsliv MB 4:2 (Dalsland-Nordmarken). I kommunens översiktsplan är området där naturreseptatet är beläget utpekade som jord- och skogsbruksbygd.

Miljömål

Naturreseptatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålet Levande skogar.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreseptatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreseptat. Föreskrifterna är anpassade till naturreseptatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreseptatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreseptatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreseptatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreseptatet (7 kap. 7 § miljöbalken).

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreseptatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreseptatet ska uppnås är t.ex. följande:

- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskyddsförordningen.

- Regler om strandskydd.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Väst kuststiftelsen.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Mark- och miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap. 13 § miljöbalken lämnas in till Mark- och miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Dalslänningen.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat. Naturvårdshandläggare Tord Wennerblom har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit avdelningschef Sven Swedberg, enhetschef Johan Jannert och länsjurist Anders Hjalmarsson.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Lisbeth Schultze

Tord Wennerblom

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till regeringen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Beslutskarta

Naturreseptat RUMPESJÖN Bengtsfors kommun

Naturreseptat

Informationstavla

Skala 1:5 000

0 25 50 100 m

Tillhör Länsstyrelsens förslag
till beslut:

Datum 2016-10-17

Diarienummer 511-39952-2013

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Illustrationskarta till Länsstyrelsens beslut om
naturreseptat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

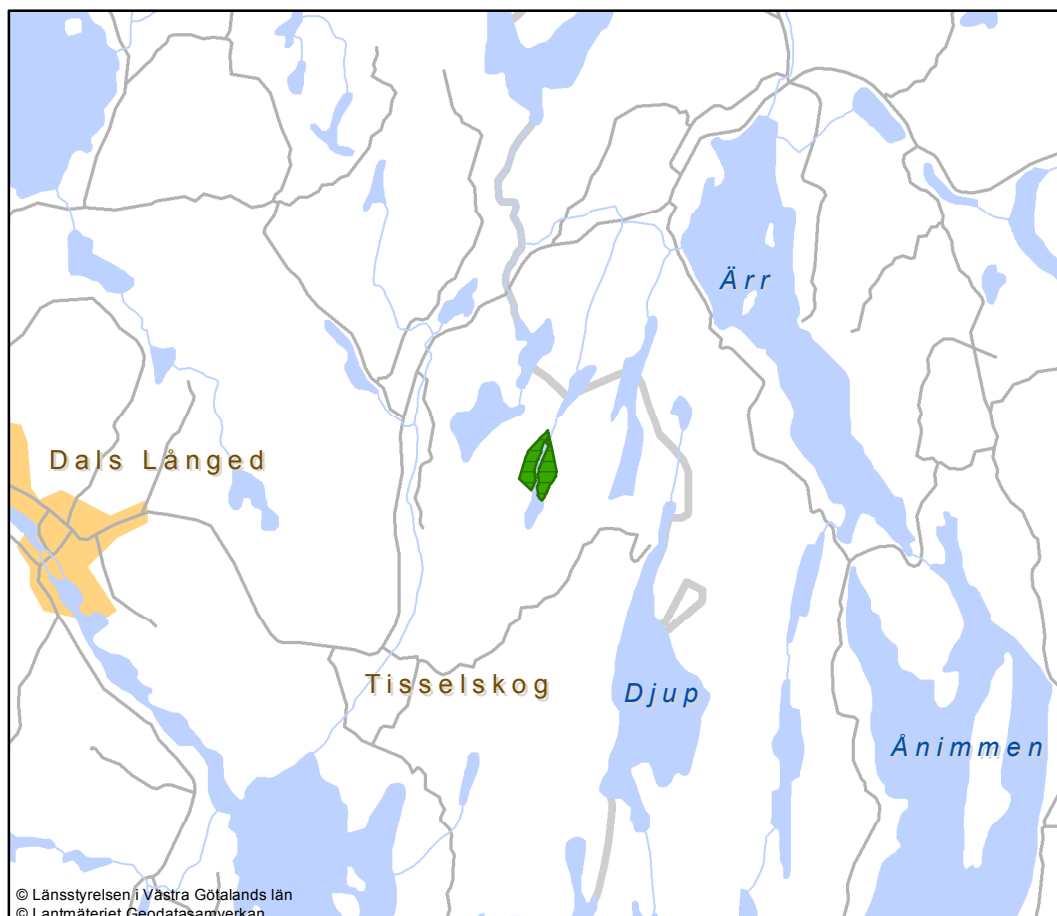
LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bilaga 2

Dnr 511-39952-2013
Beslut 2016-10-17

ÖVERSIKTSKARTA

Naturreservatet Rumpesjön Bengtsfors kommun

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 1 2 3 Kilometer

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturavdelningen
Tord Wennerblom
010-224 54 55

2016-10-17

Diarienummer
511-39952-2013
Dossienummer
1460-2217

Sida
1(7)

Bilaga 3

Skötselplan för naturreservatet Rumpesjön i Bengtsfors kommun

I naturreservatet finns många gamla träd och rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier. Foto: Länsstyrelsen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Sammanfattning	3
1.1 Syfte.....	3
2. Beskrivning av naturreservatet.....	3
2.1 Uppgifter	3
2.2 Allmän beskrivning av området	3
2.3 Tidigare markanvändning	3
2.4 Bevarandevärden.....	4
2.5 Bebyggelse och anläggningar	4
3. Skötsel och bevarandemål.....	5
3.1 Indelning av skötselområden.....	5
3.2 Bevarandemål.....	5
3.3 Allmänt om skötseln	5
3.4 Skötselområde med mål och åtgärder	5
3.5 Forn- och kulturmiljövård	6
4. Friluftsliv.....	6
5. Gränsmarkering.....	6
6. Uppföljning	6
6.1 Dokumentation av skötselåtgärder	6
6.2 Bevarandemål och gynnsamt tillstånd	6
6.3 Revidering av skötselplanen	7
7. Planerad förvaltning.....	7
8. Referenser	7

BILAGOR

Bilaga 3A: Skötselområde, informationsskylt och naturtyper

DEL A – BESKRIVNING

1. Sammanfattning

1.1 Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv såtillvida att Pilgrimsledens sträckning genom naturreservatet underhålls.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Uppgifter

Namn:	Naturreservatet Rumpesjön
Areal:	22,2 ha
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Bengtsfors
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
NVR id:	2041556
Ägandeförhållanden:	Privat

2.2 Allmän beskrivning av området

Naturreservatet ligger ca 6 km (fågelvägen) öster om Dals Långed. Enklaste sättet att ta sig dit är att från Högelund, ca 3 km nordost om Tisselskog, gå Pilgrimsleden varefter man efter ca 1,2 km vandring kommer fram till naturreservatet. Området karaktäriseras av tallbevuxna berggryggar i nord-sydlig riktning. I direkt anslutning till naturreservatet ligger Rumpesjön.

2.3 Tidigare markanvändning

Av häradskartan från 1890-talet framgår att området varit skogbevuxet under lång tid.

2.4 Bevarandevärden

2.4.1 Biologiska bevarandevärden

Naturreservatet domineras av gammal hällmarkstallskog, men här finns också lövbevuxna rasbranter, sumpskog och barrblandskog. Frånvaron av modernt skogsbruk är påfallande och något skogsbruk har enligt markägaren inte ägt rum på "mansåldrar". På 1970-talet gjorde markägaren borrhävar i några av tallarna som då visade sig vara minst 200 år gamla. Förekomsten av död ved i olika nedbrytningsstadier är mycket god. Någon artinventering är inte gjord, men förutsättningarna för att området hyser en rad signalarter, och även en del rödlistade arter, är mycket goda. Naturreservatet ligger i ett av skogsbruk tämligen opåverkat större område med likartade naturtyper.

2.4.2 Geovetenskapliga bevarandevärden

Berggrunden domineras av sandsten tillhörande Dalslandsgruppen vilken avsattes för 1300 till 1000 miljoner år sedan. Sandstenen är näringsfattig och jordlagren tunna vilket ger förutsättningar för en växtlighet som domineras av tall.

2.4.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Det finns inga av Riksantikvarieämbetet registrerade fornlämningar i naturreservatet.

2.4.4 Friluftslivsvärden

Genom naturreservatets nordligaste del löper Pilgrimsleden, den i Dalsland mest kända vandringsleden.

2.5 Bebyggelse och anläggningar

Det finns inga byggnader eller anläggningar i naturreservatet.

DEL B – SKÖTSEL

3. Skötsel och bevarandemål

3.1 Indelning av skötselområden

Naturreseptatet utgörs av ett (1) skötselområde: Skog och våtmark med fri utveckling

3.2 Bevarandemål

Bevarandemålen preciserar syftet för respektive skötselområde och ger en beskrivning av hur det ska se ut när gynnsamt tillstånd råder. De ger också förutsättningarna för den uppföljning som planeras.

3.3 Allmänt om skötseln

Naturreseptatet lämnas för i huvudsak naturlig dynamik (fri utveckling). Rönjning görs endast i anslutning till Pilgrimsleden vid behov.

3.4 Skötselområde med mål och åtgärder

	Areal (ha)
Skötselområdet	22,2

Markslag och Naturtyp	Areal år 2016 (ha)	Målareal (ha)
Barrskog:	19,0	19,0
Tallskog	18,2	18,2
Barrblandskog	0,8	0,8
Lövskog:	0,9	0,9
Triviallövskog	0,9	0,9
Sumpskog:	1,9	1,9
Blandsumpskog	1,9	1,9
Myr:	0,4	0,4
Kärr	0,4	0,4

Kod	Natura 2000-habitat	Areal år 2016 (ha)	Målareal (ha)
9010	Taiga	19,9	19,9
91D0	Skogbevuxen myr	1,9	1,9
7140	Öppna mossar och kärr	0,4	0,4

Beskrivning:

I huvudsak gammal hällmarkstallskog. I rasbranten i nordväst växer lövskog. I övrigt några mindre sumpskogar och kärr.

Bevarandemål:

Barrskog, lövskog och blandsumpskog med varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla träd och död ved med en sammanlagd areal av 22 ha.

Engångsåtgärder:

Inga.

Underhållsåtgärder:

Inga, utöver röjning i anslutning till Pilgrimsleden vid behov.

3.5 Forn- och kulturmiljövård

Inga åtgärder. Det finns inga av Riksantikvarieämbetet registrerade forn-lämningar i naturreservatet.

4. Friluftsliv

Bevarandemål:

En informationstavla med beskrivning av naturreservatet ska finnas. Pilgrimsledens sträckning i naturreservatet ska vara lätt framkomlig.

Engångsåtgärder:

Informationstavla ska sättas upp i anslutning till Pilgrimsleden på den plats som är markerad på karta i bilaga 3A. Tavlan ska utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar Att skylta skyddad natur. Den ska bland annat innehålla karta över naturreservatet samt beskriva dess syfte, bevarandevärden och gällande föreskrifter för allmänheten. En engelsk text eller en engelsk sammanfattning ska finnas.

Underhållsåtgärder:

Informationstavlan och Pilgrimsledens sträckning i naturreservatet ska ses till regelbundet och underhållas vid behov av förvaltaren.

5. Gränsmarkering

Reservatets gräns ska märkas ut i fält. Gränsmarkeringar ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar ”Att skylta skyddad natur”.

6. Uppföljning

6.1 Dokumentation av skötselåtgärder

Skötselåtgärder som utförs i reservatet bör dokumenteras av den som utför åtgärden. Av dokumentationen bör framgå:

- åtgärd
- plats (skötselområde)
- kostnad
- tidpunkt
- utförare

Åtgärder av restaureringskaraktär bör dokumenteras med foto före och efter åtgärd.

6.2 Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. I en särskild uppföljningsplan kommer

målindikatorer att anges. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i skötselplanen uppfylls och att skötseln fungerar. Uppföljningen kommer vara en viktig hjälp för förvaltarens planering av skötselarbetet.

6.3 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när uppföljningen indikerar att det behövs.

7. Planerad förvaltning

Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1-3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

Åtgärd	När/intervall	Prioritet
Gränsmarkering	Inom ett år från laga kraft	1
Informationsskylt	Inom två år från laga kraft	2

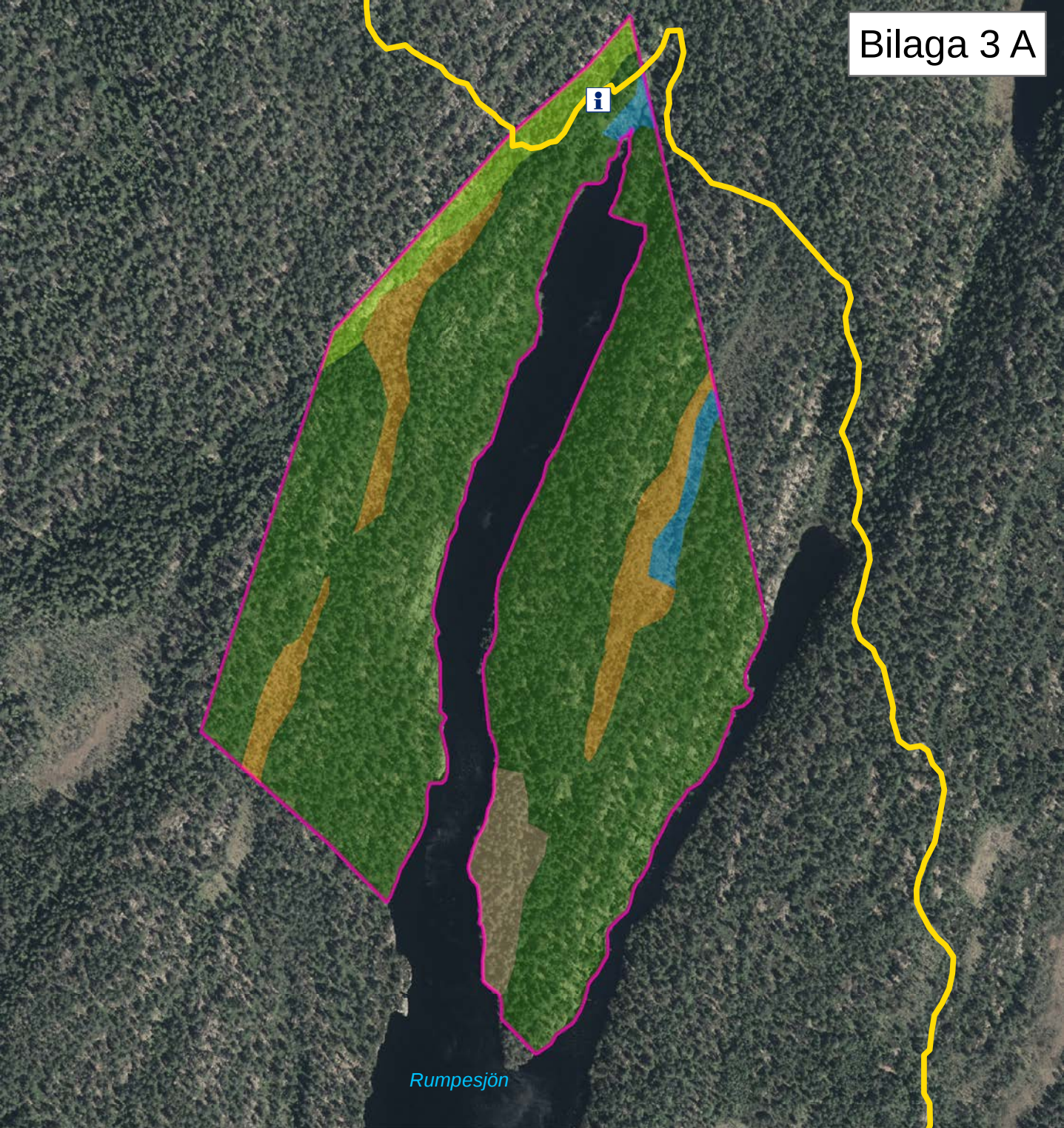
8. Referenser

EUs art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) annex 2 och 4.

Naturvårdsverket, 2003. Att skylta skyddad natur. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2003. Kartering av skyddade områden – skogstyper i naturreservat och nationalparker. Rapport 5282, Naturvårdsverket, Stockholm.

SGU, 2016-09-21. Yttrande över förslag till naturreservatet Rumpesjön.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Skötselplankarta Naturreservatet Rumpesjön, Bengtsfors kommun

Naturreservatet utgörs av ett (1) skötselområde med fri utveckling. Inga åtgärder planeras med undantag av eventuella röjningar för Pilgrimsleden.

Informationsskylt

Pilgrimsleden (ungefärlig sträckning)

Naturtyper avser förhållandena 2016.

Informationsskylt sätts upp i anslutning till Pilgrimsleden vilken går genom naturreservatets nordligaste del. I övrigt planeras inga särskilda anordningar för besökare,

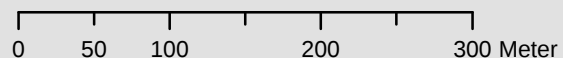
Inga av Riksantikvarieämbetet registrerade fornlämningar finns i naturreservatet.

NATURTYP

- Tallskog
- Barrblandskog
- Triviallövskog
- Blandsumpskog
- Kärr

Skala (i A4) 1:5 000

Illustrationskarta till skötselplan för naturreservatet Rumpesjön. Tillhör Länsstyrelsens beslut 2016-10-17, dnr 511-39952-2013